

Specialisme klinisch ouderenpsycholoog (KOP)

**Welke stappen zijn ondernomen
naar een KOP-opleiding?**

Prof. dr. Bas van Alphen

Invitational conference 12 februari 2026

Consortium Klinische Ouderenpsychologie

Prof. dr. Bas van Alphen (voorzitter), Universiteit Maastricht/ Mondriaan GGz Ouderen

Dr. Marlène Chatrou, Klinisch psycholoog/ Raad van Bestuur van Archipel

Hilke van Cuylenborg, GIOS/ Sectiebestuur Ouderenpsychologie-NIP

Amy van Doormaal, GZ-psycholoog/ VVT Surplus

Dr. Silvia van Dijk, Klinisch psycholoog UMC Groningen/ Hoofddocent PPO

Prof. dr. Debby Gerritsen, Radboud Universiteit Nijmegen

Wilfried Ekkers, Klinisch psycholoog/ Zorgdirecteur Parnassia Ouderenpsychiatrie

Sylvia Heijnen, Klinisch psycholoog/ Zorgdirecteur Mondriaan GGz Ouderen

Dr. Esther Hoogenhout, Klinisch neuropsycholoog/ Inhoudelijk manager GGzE

Mr. Anne Kole, Jurist/ Senior beleidsadviseur NIP

Maaïke van Kordenoordt, GIOS Mondriaan GGz/ Zuyderland ziekenhuis/ VVT Sevagram

Dr. Anna-Eva Prick, Open Universiteit/ Sectiebestuur Ouderenpsychologie-NIP

Ingrid Rietkerk, GZ-psycholoog/ Voorzitter Sectiebestuur Ouderenpsychologie-NIP

Prof. dr. Hilde Verbeek, Universiteit Maastricht

Leon Verhees, Klinisch psycholoog VVT De Zorggroep

Prof. dr. Arjan Videler, Tilburg University/ GGz Breburg

Consortium Klinische Ouderenpsychologie

Leerlijn ouderenpsychologie met als focus:

- Master klinische ouderenpsychologie
- Specialisatie klinisch ouderenpsycholoog

Consortium Klinische Ouderenpsychologie

Leerlijn ouderenpsychologie met als focus:

- Master klinische ouderenpsychologie
- Specialisatie klinisch ouderenpsycholoog

Consortium Klinische Ouderenpsychologie

Vijf werkgroepen:

- Werkgroep 'Position paper'
- Werkgroep 'Behoeftetepeiling onder psychologen werkzaam in de ouderenzorg'
- Werkgroep 'Opleidingsplan KOP'
- Werkgroep 'Aanvraag specialisme KOP'
- Werkgroep 'Implementatie KOP in de VVT'

De tijd is rijp om te specialiseren in de ouderenpsychologie

Bas van Alphen, Anneloes van den Broek & Hilde Verbeek (2023)

Dit artikel gaat in op specialistisch werken in de ouderenzorg, management in de ouderenzorg en wetenschappelijk onderzoek bij ouderen met daarbij de wettelijk gestelde eisen van specialismen (artikel 14 van de wet BIG) als onderlegger.

Waarom Nederland een klinisch ouderenpsycholoog nodig heeft

Bas van Alphen, Ingrid Rietkerk & Anneloes van den Broek (in druk)

Dit artikel bespreekt onder meer de sleutelrol van de KOP-er om de samenwerking en taakverdeling binnen het zorgcontinuüm tussen VVT, GGz, ziekenhuizen en eerstelijnszorg te versterken. De KOP-er verhoudt zich complementair tot de ouderenpsychiater in de GGz en specialist ouderengeneeskunde in de VVT.

Opinie vanuit het werkveld over specialiseren in de ouderenpsychologie

Bas van Alphen, Hilke van Cuylenborg, Amy van Doormaal, Silvia van Dijk, Esther Hoogenhout, Debby Gerritsen, Maaïke van Kordenoordt, Anna-Eva Prick, Saskia Teunisse & Hilde Verbeek (2024)

Dit artikel presenteert een peiling onder 166 psychologen werkzaam in de Nederlandse ouderenzorg en laat zien dat er in deze sector meer specialisten vanuit de psychologie nodig zijn (96%), dat er momenteel te weinig aandacht is voor ouderen in de opleidingen tot klinisch (neuro)psycholoog (69%) en een nieuw specialisme klinisch ouderenpsycholoog van meerwaarde is (81%).

Consortium Klinische Ouderenpsychologie

Vijf werkgroepen:

- Werkgroep 'Position paper'
- Werkgroep 'Behoeftetepeiling onder psychologen werkzaam in de ouderenzorg'
- Werkgroep 'Opleidingsplan KOP': Concept afgerond
- Werkgroep 'Aanvraag specialisme KOP': Concept afgerond
- Werkgroep 'Implementatie KOP in de VVT': Concept afgerond

Afstemming met andere partijen

- NIP dialoogsessie met de hoofdopleiders KP & KNP
- Meetings met 'verkenners' specialisme medische en forensische psychologie
- Meetings met Actiz & Verenso
- Meeting met NIP bestuur
- Meetings met RINO Zuid & RINO Amsterdam
- Meetings Nederlands Kenniscentrum Ouderenpsychiatrie (NKOP) & Vakgroep Ouderenpsychiatrie (NVvP)
- Meeting met de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie (NVP) & bestuur Sectie Ouderen VGCT
- Meeting met Kamer specialisten NIP
- Meetings met voorzitters HCO-KP & HCO-KNP
- Informele afspraak met het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP)

Recente enquête onder VVT-werkgevers

- **Vacatures en personeelsdruk in de VVT**

Grootste vacaturedruk bij:

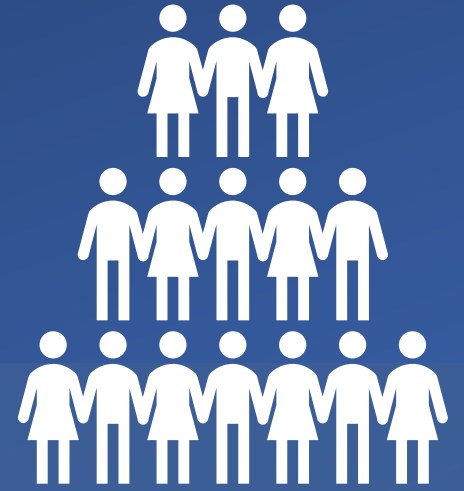
- Verpleegkundig specialisten GGZ: **36%**
- Klinisch psychologen: **24%**

- **Personeelsbezetting en tekorten in de VVT**

Tekorten per beroepsgroep:

- Specialisten ouderengeneeskunde: **72%** ervaart tekort
- GZ-psychologen: **68%** ervaart tekort
- Klinisch psychologen: **20%** ervaart tekort
- Klinisch neuropsychologen: **33%** ervaart tekort

Stappenplan erkenning specialisme aanvragen van de FGZPT:

- **Stap 1: informele afspraak met het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP): gerealiseerd**
- **Stap 2: formele aanvraag: beschrijving vakgebied en opleidingsplan, indiening door goede representatie beroepsgroep: beoogd 1^e kwartaal 2026**
- **Stap 3 t/m 9: instellen van adviescommissie, weging advies door CSGP, ontwerpbesluit wordt voorgelegd aan andere partijen, uitvoeringstoets door registratiecie, vaststellen besluit, instemming minister, publicatie en inwerkingtreding**